

Gençlere Dedim ki

Nureddin Yıldız'ın 25.09.2022 tarihli (431.) Hayat Rehberi dersidir.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ. وَصَلَّى اللَّهُ وَسَلَّم عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ أَجْمَعِينَ.

Âlemlerin Rabbi Allah'a hamd, Efendimiz Muhammed aleyhisselama, ailesine, ashabına salat ve selam olsun.

Değerli kardeşlerim,

Üniversiteli gençlerle buluştuğum bir seferinde sözlerime başlamadan önce onlara bir soru yöneltmiştim: İçinizde kendini İmam-ı Azam olmaya uygun bulan var mı? Veya daha yakın zamanlara gelelim: Gerçekleşmesi için Resûlullah aleyhisselamın sekiz asır beklediği Fatih'in makamında?

Oradaki genç arkadaşların hiçbiri, kimi 'Cevabı başımıza dert olur', kimi ne dediğimi anlamamak bahanesiyle "Ben İmam-ı Azam olurum, uygundur" demedi. "Uygun değildir" diyen de olmadı ama ben biraz daha üzerine gidip acaba gerçekte İmam-ı Azam diye biri yaşamış mıdır, bu kişi hayal ürünü müdür diye sordum. Annesi İmam-ı Azam'ı Kâbe'nin içinde mi doğurmuş mesela; ne özelliği var? Ona verilen makam çalışarak elde edilmiş bir şey midir yoksa günün birinde rüya görüp kendiliğinden mi ona yüklenmiştir?

Kesin olarak biliriz ki İmam-ı Azam çalışmış, Allah'ın verdiği zekâsını ilimde kullanmış, Allah'tan korkarak yaşamış ve âlemlerin rabbi de onu o hâle getirmiştir. Yani İmam-ı Azam olmak bir çalışma sürecinin sonucudur.

Gençlerin İmam-ı Azam olamayacaklarına dair hissiyatı kendilerinden mi kaynaklanmaktadır yoksa onların üzerinde Allah mı başaramaz bunu? Bu soru çok önemlidir. Fatih Sultan olmak için İstanbul'u tekrar fethetmeye gerek yok; bir kere Fatih olunsun, sonra fethedilecek yer bulunur veya İstanbul gibi bir yer kazandırılır ümmete. Allah'a, ahiret gününe iman eden Müslüman bir gencin "Allah şunu yapamaz" diye düşündüğü herhangi bir şey olabilir mi? Allah'a ne zor gelebilir? Ölüyü diriltebilen Allah mı 2000'li yıllarda yaşayan bir genci İmam-ı Azam yapamaz? Şunca zamandır hiç sönmeyen ateş kaynağı güneşi yaratan Allah, sana yüz kere Ebû Hanife olacak çapta zekâ mı veremez mesela?

O gün gençlere bunlardan bahsedince biraz açıldılar. "Hâşâ" dediler, "Allah yapamaz olur mu hiç!"

"Öyleyse sizden niye olmuyor İmam-ı Azam?" diye tekrar sordum. Aralarında imam-hatip liseli birkaç genç vardı. Dönüp onlara bakmaya başladılar, olması gerekiyorsa onlar arasından çıkmasının bekleneneğine dair biraz söylendiler. "Zaten sorun biraz da burada" dedim: Niye imam-hatipliye bakıyorsunuz hemen? Ebû Hanife'nin ilimle tanışması bulûğ çağından sonraydı. Birçok ilim büyüğü de ilk gençlik yıllarını yoğun ilim süreçleri içinde geçirmiş degillerdir.

İmam-hatipli gençlerin ilimde ve takvada mesafeler kat edebileceklerini düşünüyoruz, diğerleri için böyle bir şey düşünemiyor, yakıştıramıyoruz. Diğerlerinin böyle olamayacağını kesin söylemek imanımızla çelişiyor, Allah her istediğini yapar, bunu biliyoruz. Taştan su da çıkarabilir Allah, buna iman ediyoruz. İmam-hatipli olmayan gençler taştan da mı beter ki onlardan İmam-ı Azam çıkması mümkün olmasın?

Bahsettiğimiz bu sözlerden sonra gençlerden biri kalkıp söz isteyerek aristokratik bir cevap verdi: İmam-ı Azam olmaya ihtiyaç yok ki hocam, dedi ve var olan büyüklerimizin peşinden gitmenin yeteceğini iddia etti. Ona verdiğim cevabı tekrara lüzum görmüyorum ama bu cevaba basit ifadeyle hile diyebiliriz. (Niye öyle olduğunu ilerleyen satırlarda anlayacağız.) Allah Teâlâ için yapmaya, ortaya çıkarmaya yönelik bir hile söz konusu olmadığına göre buradan kolayca anlaşılır ki esasen gençler İmam-ı Azam olmak diye bir dert taşımamakta, bu nedenle de olmamaktadırlar.

Yeni bir İmam-ı Azam'a ihtiyaç olmadığı elbette herkesin malumudur. Zaten bir insan bugün İmam-ı Azam olsa bize faydası sınırlı kalır, esas büyük istifadeyi sonraki nesiller sağlayacaklardır. O da kendi gününde 'İmam-ı Azam' değildi, müçtehitler arasından bir müçtehitti. Üzerinden zaman geçtikçe

bakıldı ve görüldü ki o sıradan bir müçtehit olmaktan farklıymış; azam imiş. Bunun anlaşılabilmesi için yaşayan kişinin ölmesi, zamanın onun kimliğini ortaya çıkarması gerekir.

Gençlerin zihinlerinde tılandıkları yeri onlara şöyle izah ettim: Nasıl olur, benden olur mu, ergenlik yıllarımda sigara içmişim zaten, şöyle şöyle şirretliklerim vardı... benzeri kabahatler ve bahane zeminleri şeytan tarafından gençlerin önüne getirilip ‘olmamaları’ için ne kadar gerekçe varsa karşılırlarına dizilmektedir. Lâkin başka bir hakikati iyice anlayıp zihnimize kazımamız gerekir: Genç bir hanım kızımızın beşinci nesilden torununun, ümmetimizin yeni bir Fatih’i olacağı veya olmayacağı kararını verecek bilgiye sahip değiliz. Sözelimi İmam-ı Azam’ın Müslüman olmuş babası, oğlunun öyle biri olacağını biliyor muydu? Ahmed bin Hanbel’i doğuran anası ve yetim bırakıp giden babası, ümmetin büyüklerinden biri olup kıyamete dek minnetle anılacağını biliyorlar mıydı? Elbette bilmiyorlardı.

Buradaki formülü çözelim: Biz ve bütün gençler, değil yarını, saniyeler sonramızı bile bilmiyoruz. Resûlullah Efendimiz de dünyaya geldiğinde ne dedesi ve annesi ne de kendisi nasıl biri olacağını bilmiyorlardı. Ebû Bekir, Ömer, Osman, Nesibe, Âişe, Hatice efendilerimiz de kelime-i şahadeti söyleyip iman dairesine girdikleri gün bile kıyamete dek bütün müminlerin bağrında sevgi ve hürmetle anılacaklarını bilmiyorlardı. Müslüman olurken sonlarını bilmiyorlardı ama sonsuzluğun sahibi Allah’a güveniyorlardı.

İddiamız şayet kâğıtta yazdıklarımız üzerinden olursa bu manasız bir harekettir. Allah’a teslim olup güvenerek Müslümanlığa giren, gençliğini Müslümanca yaşayan kimse, kendi görmese dahi tarihin, meleklerin, ümmetin göreceklelerinden emin olarak yaşar, gayret eder. Toprağın, dağların, kayaların yaratıcısı Allah da onun yapıp ettiklerine bütün mahlukatı şahit tutar. Denizin dibindeki balıklar dahi bu kişiye şahit olur, dua ederler. Bu bir üniversite imtihanı değildir ki çözülen soru sayısı kadar kontenjan tasavvur edilebilsin...

Allah’ın yarın yazdığı kaderi bilmeyen, bilmesi mümkün de olmayan insan, Fatih gibi olmak için himmetle çalıştıktan sonra olup olmaması artık onu ilgilendirmez. Ashab-ı kiramın tamamı şehid olmamışlardı veya her biri Efendimiz aleyhisselamın mağara arkadaşı değillerdi. Hepsı İbni Mesûd gibi müçtehit de olamamıştı. Aralarında Kur’an hafızı olanlar dahi sayılacak azlıktaydı. Resûlullah aleyhisselamın arkasında namaz için safa durmak seneler boyunca hepsine nasip olmamıştı. Ama Allah onların hepsinden razı oldu.

Neden?

Çünkü hepsi şehid olmaya adaydı, bu hedeflerinde samimiydiler, kalplerinden geçeni Allah’ın bildiğinden haberdarları. Çünkü hepsi İbni Mesûd gibi Kur’an âlimi, İbni Abbâs gibi müfessir olmaya hazırды ama bu nasipleri yoktu. Tabiri caizse onlar form doldurup müracaat etmişlerdi. Hazırdılar, en çok kalplerindeki samimiyete güveniyorlardı. Bir şey lazım olduğu, onlara ihtiyaç duyulduğu anda hemen çocuklarını hizmetkâr olarak Resûlullah’a getiren Nesibe gibiydiler. Allah Teâlâ onların bu hazır oluşlarına göre şehid olanı/olamayanı, mağara arkadaşlığı edeni/edemeyeni, her gün mescide geleni/gelemeyeni topluca “Allah onlardan razı olmuştur” hükmüne dâhil edip cennetine aldı.

Mesele ‘İmam-ı Azam olmak’ odağından ziyade Allah için lazım olan neyse onu yapmaya hazır bir yürek sahibi olmaktır. Şu kadar ki konuyu, “Doğru ya... Bana İmam-ı Azam olmak da yetmez, daha fazlasını istiyorum” düzeyine daraltan palavraya melekleri kimse inandıramaz. Zira Allah yüreklerde dolaşanları bilmektedir; kimin bu yüksek emelleri gerçekten istediğini veya stresliyken, kalabalıkta dua ederken kendini kaptırıp söylediğini... Samimi misin? Öyleyse sen Allah katında Meryem’sin, Âsiye’sin demektir. Âsiye’nin Âsiye olduğu zamanlardaki tipte biri olmayı beklersen bu, Allah’ın senin öyle olman için yeniden piramitlerin inşaatında çalışan yüz binlerce köle, yeniden firavunlar, yeniden Musa yaratmasını beklemek olurdu. Allah’ın o Âsiye’ye de ihtiyacı yoktu; o sadece kendisinden

bekleneni doğru zamanda yapacak gayreti göstermişti. O zamandan binlerce sene sonra gelmek yeni bir Âsiye olmanın önünde hiçbir engel teşkil etmez.

Bütün bunlar kişinin yüreğinde kim olmayı arzu ederek yaşadığı, arzusunun Allah'ın nazarında ne kadar gerçek olduğuyula ilgilidir. Aksi takdirde ashab-ı kiramı bile sözgelimi Uhud gibi önemli bir savaşta şehid olanlar ve diğerleri diye iki sınıfa ayırmak gerekirdi. Allah böyle yapmıyor, hepsinden topluca razı olduğunu söylüyor. Onların peşinden samimi giden kimseler olursak onlarla bizi birleştireceğini de Kur'an'ında haber veriyor. İşte Musab bin Umeyr olmak bu sebeple bir hayal değildir. Umeyr'in oğlu Musab değil de Ali'nin, Veli'nin oğlu Musab olunur; çünkü bir kere ruh Musab olmuştur.

Ahzâb suresinin 23. ayetinde tartışılmayacak açıklıkta bir örneklik yer almaktadır:

“Müminler arasında öyle adamlar var ki Allah’a verdikleri sözde durmuşlardır. Onlardan bir kısmı şehid olup gitmiştir, bir kısmı da beklemektedir. Sözlerini bozmamışlardır.”

Eğer bu ayetin övgüsü sadece Uhud'da şehid olup can verenler için söz konusu olsaydı şehid olmamışlar zikredilmezdi. Henüz şehadet mertebesine erişmeyenler niyetleriyle o makama adaylık başvurusu yapmışlardır. “Tıp fakültesinde okuyorum, bu ümmet için delikanlı lazımsa ben buradayım Allah'ım” veya “Okul öncesi öğretmenlik okuyorum, Resûlullah'ın ümmetine hizmet edecek genç hanım istiyorsan daima hazırım” diyen gençler bu ayetin muhataplarıdır.

Şehid olup bedel ödeyenler, form müracaatına attıkları imzanın bedelini ödemişlerdir. Henüz bedel ödemeyenlerin de onlarla aynı kategoride anılmaları sadece sözlerinin arkasında durmalarıyla olmuştur. Kıyamet sabahına kadar geçerli olacak bir kaide: Mümin olduğunu, imanının gereği olarak başını örttüğünü, haramlardan uzak durduğunu bilen genç sözüne sadık kaldıkça Allah onu bu ayetin muhatabı kabul edecektir. Adamlık karakterinden vazgeçmeyen Sümeyyeler sadece şehid olarak değil; düğünde taviz vermeden, diploma karşısında erimeden, meslekte bozulmadan da samimiyetleriyle kazanırlar.

Gençlere dedim ki: Bizim sorunumuz İmam-ı Azam olmakta veya olmamakta değildir, o potansiyelin kapısında durup durmamak da önemli bir meseledir. Siz nöbet yerinde durun ve “Ey Rabbim, senin dinine hizmet edecek kul lazım olduğunda ben ihtiyaç duyulan her yerdeyim” diyen olun. Allah sizi ilim için yarattıysa ilimde, sosyal hizmetlerde kabiliyetli yaratmışsa bu alanda kullanacaktır. Nitekim ashab-ı kiramın tamamı da sözgelimi sadece müçtehit değildi; zaten öyle olsa bu ne işe yarardı ki? Aralarında bir de Hâlid bin Velid lazımdı mesela. Toplum olmak da böyle anlam kazanır, ümmetin tamamının İmam-ı Azam olması gerekmez.

Ümmetimizin ilk iman edenleri Resûlullah Efendimiz'in etrafında etten, kemikten, kastan bir duvar örerek bütün peygamberleri imrendirecek bir grup olarak oturduklarında çoğunlukları gençti. On yedi yaşındayken cennetle müjdelendiği şerefini Resûlullah'ın dilinden duymuş olanlar vardı. Bu sebepledir ki zihninde verdiği söze kalbiyle sadık kalarak nöbette durmaya devam eden ama hiçbir iş yapmadan ölüp gitmiş olanlar da ashab-ı kehf, ashab-ı kiramdan bir kişidir. O artık Musab, Ammâr, Enes, Zeyd, Üsâme, Âsiye, Meryem, Nesibe'dir. Fiilen iş yapmış olup olmaması önemli değildir.

Edirne sınırında ordumuzun askerleri nöbet beklerler. Bekleme sebepleri kötü niyetlilerin sınırımızdan geçmeleri durumunda onları durdurmadır. Sabahtan akşama bu niyetle nöbet tutan ve sınırdan geçen birilerini durdurmaya çalışırken vurulup ölen bir askeri şehid olarak kabul eder devlet ve orada töreni yapıldıktan sonra anne-babası da oğullarının vatan için şehid olduğu bilgisiyle haberdar edilirler. Bu bir şereftir çünkü o asker vatani beklemekteydi. Peki nöbette beklense ve gün boyu hiçbir olay da yaşanmasa ne olacak? Komutanı askere bir şey yaşanıp yaşanmadığını soracak, yaşanmadığı cevabını alınca “Nasıl olur! Atın bunu hapse!” mi diyecek? Bu nöbetçi asker, sınırda hiçbir olay

yaşanmadığı için işe yaramamakla itham edilebilir mi? O askeri Mehmetçik olarak bütün vatan yine de bağrına basmıyor mu?

Sen Abdurrahmân ibni Avf gibi infak edebilmek için çalışıyor musun? Çalışıyorsan onun kadar olup olmadığının bir önemi kalmaz. Senin emeklerini zayıf edecek, enerjini yok sayacak Allah değildir o Allah. Ashab-ı kiramın şehid olanları dışında, yatağında ölenlerin dereceleri şehidlerden düşük tutulmuş değildir. Sevgili Peygamberimiz sallallahu aleyhi ve sellem, yatağında ölene de şehidlik sevabının yazıldığını neden söylemişti? Biri kanların diz boyu olduğu savaş meydanında feci şekilde can veriyor ve ona şehid deniyor; diğeri yatağında uyurken ölüyor ve ona da şehid deniyor. İkisinin ortak paydası, Allah için fedakârlık arzusu taşımalarıdır.

Gençlerimiz Allah'ın kulu, Muhammed aleyhisselamın ümmetidirler. Gençlerimizin örneği ashab-ı kiramdır. Onlardan sonraki nesilde Ebû Hanife'dir, Muhammed bin İdris'tir, Mâlik bin Enes'tir, Ahmed bin Hanbel'dir. Hilafetini kaybetmiş ve şeriatını suç unsuru hâline getirtmiş ümmet yerine kendi minik grubunu abartmış zamanın sizin için ideal örnek kimsesi yoktur gençler. Sizin ümmetiniz, herhangi bir grupta küçülecek ve bir oluşumun içinde kalacak kadar dar değildir. Küçük gruplar içinde daralıp kalan gençler, ümmetin kendisine mensubiyetten haberdar olmadıkları gibi ümmet hayali bile göremezler. Dünyalarındaki vizyon ve hedef, kendi küçük gruplarındaki liderin duasını alıp cennete girmekten ibarettir; ne Ebû Hanife gibi olmak ne de ondan bir satır anlayacak kafa sahibi olamazlar.

Kendini sömürtmemek idealdir. Kibirli, şımarık, işe yaramaz olmakla sömürülmüş ve posası çıkarılmış olmak arasında fark yoktur. Allah'ın kulu, Muhammed aleyhisselamın ümmetine mensup biri yürek sahibi olmaya mecburdur. Bir fabrikada mesai yapıyor olması, ümmetine dair hayallerle dolu biri olmaya da engel değildir. Bunu samimiyetle, melekleri samimiyetine şahit tutmakla başarabilir insan.

Peki samimiyet nasıl sağlanacaktır?

- ✓ Evvela şehvet çukurlarından uzak durarak. İnternet ağı veya arkadaş rezaleti; hangisiyse. Şehvet ile şeytanı kesiştirmeme gayretinde olmalısın. Bunlar insana birbirinden farklı yönlerden gelen dalgalardır. Boşlukta bulunup da bunlara bir arada yakalanan kimse elektrik akımına kapılır ve şehvet kölesi olur. İbadetin, arkadaş seçimin, çevren, hayatını yönlendirmenle şeytanı dışlamalısın. Arada güçlü bir tampon gibi durduğunda şeytan senin şehvetine sızacak menfez bulamaz.
- ✓ Dış odakların yani ümmetimizden olmayanların kurdukları tuzakları anlayabilmek de gereklidir. Büyük kafalılık lazımdır. Pireden deve yapılmaz, deve de pire kadar küçültülmez. Dünyada ne olup bittiğini anlamaya çalışmalıdır. 'Dış güç' denince illa kravatlı, gözlüklü, elinde çantalı diplomat tipini anlamak yerine ümmetimizin zihniyeti dışındakilerin tamamı anlaşılmalıdır.
- ✓ Ümmet kafalı olmayan, grup kafasına daralmış ortamlardan kaçmalısın.
- ✓ Okuyup amel ettiğin Kur'an enerji kaynağın olmalıdır.
- ✓ Cami müdavimi olmalısın. İmamı sakallı/sakalsız, şu veya bu gruptan diye ayırmak bir erdem değildir; Efendimiz aleyhisselam, iyi veya kötü, bir imamın arkasında namaz kılmayı bize sorumluluk olarak yüklemektedir. Çünkü gidilen imam değil, camidir. Bulunulan camide herkes tarafından tanınıp bilinmek, "Evde değildir, olsa camiye gelirdi" dedirtmek idealdir. Böylece Arş'ın gölgesinde gölgelenme lütfuna erişen bir genç olunur.

- ✓ Asla ve kata bir müminin kanına girmeyeceksin. Bileceksin ki müminin kanı, canı, malı, onuru mukaddestir. Mümin döverek, öldürerek Allah'ın cennetine girebileceğini zanneden akılsızdır. İntikamını müminden alan, üç sözünden birinde müminlere sataşan ama kâfiri görünce heyecandan ceketini düğmelemeyi unutan ve müminler karşısındaki cellat hâlinde eser kalmayanları arkadaş edinmeyeceksin. Çünkü Allah Teâlâ müminleri 'birbirlerine merhametlidirler' diye tanıtmakta, kâfirlere karşı dik ve onurlu olmakla nitelemektedir. Bunun tersine kesinlikle razı olmayacaksın. Sen, müminlerin hatalarını afişe edip nasıl cehennemi hak ettiklerini ispatla vakit tüketen biri olamazsın. Böyle bir profilden İmam-ı Azam çıkmaz.
- ✓ Sabredek, şeytana karşı dayanacaksın. Sen güzel hedefleri kalbine koydun diye Allah seni şeytanın tazyiklerinden muaf tutacak değildir. Bunu sadece bir kişiye nasip etmiştir Allah, o da artık dünyada değildir zaten. Onca azametini rağmen Ebû Bekir radiyallahu anh bile şeytanın fısıltılarından muaf yaşamamıştır. Şeytan onun da karşısına çıkmış ama her seferinde dağ gibi bir karakter gördüğünden pes etmiştir. Ömer radiyallahu anh da dik duruşu ve sarsılmaz karakteri sayesinde Efendimiz aleyhisselamın, *"Sen bir vadiye girsen şeytan oraya girmez"* hitabına mazhar olmuştu. Arkadaşa, çevreye, algıya, eğri büğrü din anlayışına karşı dik durmak ve nefsin tatlı gelen isteklerine dimdik cevap vermek mecburiyetindesin.
- ✓ Ömer radiyallahu anh bile başımızda olsa toplum hiçbir zaman yüzde yüz arınmış olmayacaktır. Burası dünyadır. Saf, katıksız, arınmış toplum sadece cennette var olacaktır. İçinde erimemek ama reddetmemek de gereken bir toplum hayatında yaşamayı becermelisin. Sana İslam, Kur'an, ashab-ı kiram ve ümmetin büyükleri yetmelidir. Bunlardan artırıp kendine futbol takımı bulmayacaksın. Zira futbol takımı tutmak insanın boşlukta olduğunun işaretidir. Ait olduğu bir takımı bulunan, ruhu Kudüs'le dolmuş insana İngiltere'deki bir futbolcunun adını bilmek bile ar gelir.
- ✓ Temiz, şık, nazik olmalısın. Sözelimi arkadan bağlayacak kadar saç uzatmak günah değildir. Bunu ashab-ı kiram dahi yapmıştır, dolayısıyla onların yaptığı iş günah olmaz. Ancak saç bitli dolaşmak da iş değildir! Kâfirlere benzemekle saç uzatmak arasında dikkat edilecek bir çizgi vardır.
- ✓ Sağlığına, bilgi gücüne ve iradene çok özen göstermelisin. Ciğerleri çürümüş bir nöbetçi kimsenin işine yaramaz. Sigara, velev helal olsun, onu içmemelisin! Meyve suyu adıyla satılan kimyasal bir sıvı tamamen helaldir dense bile eğer vücutta kaşıntı yaptığı biliniyorsa uzağında olmalısın. Çünkü beklenen ve umut yüklenmiş bir genç olmak bunlara dikkat edecek incelikle yaşamayı gerektirir.
- ✓ Umutsuz tek bir dakikan olmamalıdır. Umutsuz olduğun her an, Allah ile beraberliğini sıfırlama tehlikesi içerir. Senin kaynağın; hayatının, imanının, mutluluğunun, emellerinin, hayallerinin kaynağı Allah ise umutsuzluk da senin için imkânsız bir şey olmalıdır. İmanında sorun olmasa umudun da bitmezdi. Ölüyor gibi hissetmek ya da başka bir kriz, umudun elini bırakmak için ne geçerli ne yeterli mazeret sayılmaz. Allah'a umut her şartta devam etmelidir.

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ. وَصَلَّى اللَّهُ وَسَلَّم عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ أَجْمَعِينَ.

Âlemlerin Rabbi Allah'a hamd, Efendimiz Muhammed aleyhisselama, ailesine, ashabına salat ve selam olsun.